

Kursplan

Valbar kurs D: Sårbarhet, hälsa och mänskliga rättigheter, 5 hp

Elective course D: Vulnerability, Health, and Human Rights, 5 ECTS

VKGGKVD

Program	Sjuksköterskeprogrammet
Program hp	180 hp
Utbildningsnivå	Grundnivå
Ämnesområde, hp	Vårdvetenskap 2 hp Värdetik med livsåskådningsvetenskap 3 hp
Nivåklassificering	G2F
Betygsskala	Godkänd, Underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för vårdvetenskap
Beslutande organ	Institutionsnämnden
Datum för fastställande	2020-11-10
Reviderad kursplan	2025-04-11
Reviderad litteraturlista	2025-04-11
Kursplan gäller från	Höstterminen 2025
Litteraturlista gäller från	Höstterminen 2025
Gällande utbildningsplan	VPSSK 2015-12-07 rev 2024-03-04

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till studier

För tillträde till kursen krävs betyget Godkänd på alla kurserna på termin 1 och 2. Dessutom krävs betyget Godkänd på vfu-delen och läkemedelsräkning på termin 3.

Kursens plats i utbildningssystemet

Kursen är på grundnivå och obligatorisk i Sjuksköterskeprogrammet 180 hp. Kursen är förlagd till utbildningens fjärde termin.

Kursens lärandemål

Kunskap och förståelse

Studenten ska efter avslutad kurs kunna

- redogöra för hur strukturella och individuella faktorer påverkar hälsa och tillgång till vård för personer som kan befinna sig i en situation av social eller ekonomisk marginalisering (VV, VL)
- förklara relationen mellan begreppen utsatthet, sårbarhet och mänskliga rättigheter med konsekvens för vård och hälsa (VV, VL)
- analysera hur medverkan av stödperson påverkar den komplexa vårdrelationen (VV,VL)

Färdighet och förmåga

Studenten ska efter avslutad kurs kunna

- identifiera utmaningar i interkulturella vårdmöten (VV, VL)
- identifiera grundläggande mänskliga förmågor för ett värdigt liv hos personer som kan befinna sig i en situation av social eller ekonomisk marginalisering

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs kunna

- kritiskt granska eget förhållningssätt till personer som kan befinna sig i en situation av social eller ekonomisk marginalisering

Kursens upplägg

Kursen bedrivs som heltidsstudier.

Kursens innehåll

Här behandlas

- centrala vårdvetenskapliga och etiska begrepp i relation till sårbarhet och hälsa med fokus på mänskliga rättigheter
- hälsans bestämningsfaktorer
- rätten till vård
- vård som inte kan anstå
- interkulturella vårdmöten
- förmågemodellen
- grupper som påverkas av strukturell marginalisering
- tolkanvändning i vården

- klimatförändringar
- FNs deklaration om mänskliga rättigheter
- FNs hållbarhetsmål
- författningar

Undervisningsformer

Undervisning utgörs av ett aktivt problemlösande arbetssätt med tillämpning av innehållet i kurslitteraturen, föreläsningar och seminarier. Hela eller delar av kursen kan komma att ges på engelska.

Examination och betygssättning

Examinationen baseras på lärandemål och sker individuellt och individuellt i grupp. Betyget fastställs av en särskilt utsedd lärare (examinator). Kursen examineras genom följande moduler och examinationsformer:

Kod	Namn på modul	(examinationsform)	hp betygsskala
5002	Sårbarhet, hälsa och mänskliga rättigheter I	(studieuppgift, seminarium) (VV, VL)	2 hp
5001	Sårbarhet, hälsa och mänskliga rättigheter II	(hemexamination) (VV, VL)	3 hp

En student som underkänts två gånger på en examination på en kurs eller del av kurs har rätt att få en annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar mot detta.

Om student har beslut från högskolan om riktat pedagogiskt stöd p.g.a. funktionsnedsättning, har examinatorn rätt att ge anpassad examination eller låta student genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Kursbevis

Student som har godkänt i kurs får på begäran kursbevis.

Kurslitteratur

Se separat litteraturlista.

Övergångsbestämmelser

Om en kurs har upphört eller har genomgått större förändringar ska studenten, under ett år efter det att förändringen skett, erbjudas två tillfällen för omexamination baserade på den kursplan som gällde vid registreringen.

Litteraturlista

Kurslitteratur fastställd av Institutionsstyrelsen för vårdvetenskap 2020-11-10 och reviderad 2021-05-11 samt reviderad av Institutionsnämnden vid institutionen för vårdvetenskap 2024-10-22, 2025-03-11 och 2025-04-11.

Andersson, L., Lerner, H. & Silfverberg, G. (2019). En modell för mänsklig värdighet. I G. Silfverberg (Red.), <i>Nya vägar i vårdetiken</i> (2. uppl., s. 29–51). Studentlitteratur.
Berlin, J., & Kastberg, G. (2021). <i>Styrning av hälso- och sjukvård</i> (2. uppl.) Liber.
Ehrenberg, A., & Wallin, L. (Red.). (2019). <i>Omvårdnadens grunder: Ansvar och utveckling</i> (3. uppl.). Studentlitteratur.
Ehrenberg, A., & Wallin, L. (Red.). (2019). <i>Omvårdnadens grunder: Hälsa och Ohälsa</i> (3. uppl.). Studentlitteratur.
Friberg, F., & Öhlén, J. (Red.). (2019). <i>Omvårdnadens grunder: Perspektiv och förhållningsätt</i> (3. uppl.) Studentlitteratur.
FN förbundet. <i>Agenda 2030 Globala mål för hållbar utveckling</i> . Tillgänglig https://fn.se/wp-content/uploads/2016/07/Att-f%C3%B6r%C3%A4ndra-v%C3%A5r-v%C3%A4rld_-Agenda-2030-f%C3%B6r-h%C3%A5llbar-utveckling.pdf
Regeringskansliet (2006). <i>FN:s konventioner om mänskliga rättigheter</i> . Tillgänglig http://www.regeringen.se/
Sandman, L., & Kjellström, S. (2024). <i>Etikboken: Etik för vårdande yrken</i> (3. uppl.). Studentlitteratur.

Vetenskapliga artiklar tillkommer.